

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrto leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 22.

Maribor, dne 23. februarja 1910.

Letnik II.

Eppur si muove.*

Nemški minister-krajan dr. Schreiner je padel. Imel je z baronom Bienertom daljšo konferenco, katere posledica je bila njegova demisija. Jasno je, da ga je k temu prisilil baron Bienert, ki si hoče s tem olajšati težko stališče.

S Schreinerjem izgine iz ministrskega sveta mož, ki je bil glavni steber sedanjega nenaravnega sistema. Take vrste parlamentarci, kakor padli nemški minister-krajan, so pripeljali našo notranjo politiko v nezdrav in nenormalen tir, v katerem tiči sedaj. Vse njihovo politično mišljenje bazira na oholi in brutalni nadčloveški filozofiji Nietzschejevi. Z vsemi sredstvi — in tukaj velja v popolni meri načelo: namen posvečuje sredstva — hočejo obdržati nadvlado nemške manjšine v Avstriji. Ker imajo sedaj premoč, jo hočejo brezpogojno obdržati tudi v naprej, ker jim je moč nad pravico.

A ne le nadvlada nemštva v pretežno slovanski Avstriji je glavno načelo teh nemško-nacionalnih politikov, katerih najizrazitejši zastopnik je ravno dr. Schreiner, ampak tudi osebna gospodarska moč jim daje neko značilno potezo.

Dr. Schreiner je v zasledovanju teh svojih dveh političnih ciljev vporabil vsa sredstva, ki so mu bila na razpolago. Pritiskal je na vse svoje ministrske kolege, da so pri vsem svojem delovanju bili samo ponižni izvrševalci nemško-nacionalnih teženj. Zlasti pri raznih uradniških imenovanjih v dvojezičnih krajih je imel vedno najstrožjo in velikokrat ne ravno čedno kontrolo. A ne le to. Dr. Schreiner je vdomačil pravcato agitacijske ekscurzije za Südmarko in za Schulverein, kojih stremenje temelji na principu ropanja tuje, drugorodne zemlje in drugorodne dece. — Vse to samo, da vdejevstvo svojo brutalno tezo: moč nad pravico.

Kako si je dr. Schreiner znal pomagati, da je zlezal na prostor na solncu, na ministrski fotelj, je dobro znano. Niti obzir na svojega ožjega somišljenika, ki je bil tudi kandidat za nemškega ministra-kra-

* In vendar se premika.

PODLISTEK.

V varstvo domačije.

Zdi se, da smo se pomaknili v stare barbarske čase, ko so ljudstva druga drugo izpodirala in preganjala iz njegovega domovja. Nemoralno in za kulturo XX. stoletja uprav sramotno je počenjanje „Südmärke, ki z denarjem in drugimi mahinacijami skuša iztrebiti slovenski živelj na Spodnjem Štajerskem, zatreti ljudstvo, ki je, rekel bi, iz domače grude zraslo, ki je skozi tisočletja imelo tukaj svojo domačijo, mirno obdelovalo svojo zemljo in vsikdar zvesto služilo državi. A ne mislimo sedaj govoriti o tej invaziji od zunaj, ampak opozoriti na notranjo nevarnost, ki kakor črv gloda od znotraj in preti, da izprazni našo domovino, ji odvzame vso dražestnost, slikovitost, ljubkost, jedro, da naposled ne ostane drugega, kakor prazen obod. Po našem trdnem prepričanju to ni manj važno, kakor zunanje obrambno delo. Ako hočeš organizem ohraniti zdrav in čil, ni dovolj, da ga varuješ zunanji slabih uplivov in nezgod, ampak treba ga je tudi od znotraj lečiti, krepiti in pomlajevati.

Moderna kultura zadnjega polstoletja je s svojimi iznajdbami, veleindustrijo, orjaškim svetovnim, mednarodnim prometom, s svojimi potrebami in težnjami celo preobrazila svet. Zal, da ta silni napredek v duševni in materijalni kulturi ni samo zidal, ampak tudi razdiral. Človeku je izpraznil srce, napravil iz njega mehaničen stroj, in kakor je opustošil njegovo notranje bitje, tako tudi okolico, naravo, v kateri živi, tako v mestu kakor na deželi. Vse je modernizirano! V resnici, vile ali morske deklice so zapustile

jana, mu ni zabranil, da je naročil svojim pristašem, naj brzojavno zahtevajo dr. Schreinerja za ministra. Ravno tako je naročil ogorčene brzojavne proteste, ko se je v jesenskem zasedanju začela širiti govorica o njegovih demisiji.

Da morajo taki politični principi korumpirati in demoralizirati vse naše politično mišljenje in da so morali razdrapati in razruti naše notranjo-politične odnose, mora uvideti vsakdo.

Politična morala, ki izvira iz nasilne in protinaravne filozofije zmešanega misleca, mora privedi do katastrofe. To spoznavajo tudi pošteno-misleči nemški krogi, zato je čuti iz njihove srede neko tiho zadovoljstvo. Tem huji pa rohne nemški nacionalci, ki se boje, da bi se Bienert odrekel katastrofalni politiki demoralizacije in nepoštenja.

Mi Slovani moramo ta korak ministrskega predsednika pozdraviti z zadovoljstvom. Brezdvomno je, da je bil dr. Schreiner radi brezobzirnosti, s katero je hotel uresničiti svoje namene pri vseh Slovanih, tudi pri Poljaki, ker je na svojih agitacijskih potovanjih za nemško propagando prišel tudi v Galicijo, skrajno nepriljubljen. Gotovo je tudi, da si je baron Bienert s padcem dr. Schreinerja nekoliko ugledil pot za sporazumljenje s Slovansko Unijo, ker je z dejstvom pokazal, da hoče državni voz vendar-le potisniti iz blata.

A na glavno ne smemo pozabiti. Slov. Unija se bori proti sistemu sedanje vlade. Njen boj velja posameznim ministrom samc v toliko, ker so v svojih političnih ciljih in smotrih tako odreveneli, da je kakva sprememba v njihovem naziranju in konsekvantno tudi v njihovem delovanju nemogoča. Zato zahteva glave ministrov, v katerih je oživotvorjen nemško-nacionalni politični princip. Ker je bil padli dr. Schreiner eden izmed najmarkantnejših in najodurnejših zagovornikov te politične morale, je Slovanska Unija z njegovo demisijo zadovoljna, ker vidi, da se je državni voz začel premikati. Svojega stališča pa Slovanska Unija ne more spremeniti. Odpadel je le en steber sedanjega sistema, ostalo jih je pa še dovolj, ki ga drže. Slovanska Unija pa zahteva, da se pravce, po katerem vlada uravna delovanje, spremeni.

naše planine in dobrave. Na deželi je izginil stari, patriarhalni način življenja, izginila je ona ljubka priprostost, zastopnost, domačnost in zadovoljnost. Predicam je zastal njih kolovrat in z njimi je izginil dobršen kos poezije iz kmečke hiše. Izgubila se je skoraj brez sledu pri obeh spolith stara narodna noša, izginile so stare šege in navade. Mesto starih častiljivih kmečkih koč vidiš po vaseh enolične zidanice s pisanimi opečnimi strehami. Stara znamenja ob cestah, ki so spominjala na davne čase turških vojsk in pomorov, se podirajo, ni ga, ki bi jih popravil. V starih priprostitih časih so se otroci pod košatim orehom učili brati in pisati, sedaj stojijo vsepovsod velikanske in drage stavbe, kasarnam podobna šolska poslopja. Po nekdanj tihih dolinah razbijajo kladiiva tovarn, čist zrak kuži sedaj ogljična kislina iz premogokopov, žuboreče studence in vodopade si je vsužnjila industrija, da ji proizvajajo elektriko. V mestih je še hušje. Eno mesto je kakor drugo; hiše in ulice v Londonu, Parizu, na Dunaju ali v Mariboru so vse po istem kopitu, k večjemu, da so tam višje. Pogled si eno moderno mesto, pa si videl vsa. Kar jim še daje mičnost, zanimivost, usebuje karakteristiko, so večinoma preostanki starih časov.

Vsporedno s to zunanjo spremembo se je izvršil tudi preobrat v človeški duši. Ljubezen in veselje do domače grude, ki je podlaga državljanskim čednostim, gine, duše človeške se je polastil brezdomovinski kozmopolitizem, kateremu je geslo znano egoistično načelo: Ubi bene, ibi patria — kjer je bolje, tam mi je dom.

To je vzbudilo reakcijo, in sicer ravno tam, kjer je najmočnejše slavil slavje napredek moderne kulture, med Francozi in Nemci. Zlasti Nemci so strahoma opazili, kako jim je moderni duh izžemal ljud-

Sad ponemčevalnic.

Sv. Lenart v Slov. gor. (Grozen zločin učenca nemške šulferajnske šole.) Kar smo vedno pričakovali in se bali, to se je žalibog zgodilo. Vedno smo poudarjali, da nem. šola pri Sv. Lenartu ne bo ebrodila dobrega sadu, kajti že takoj v začetku se je nekaterih njenih učencev, polastila neka zagrizenost in besnost proti Slovincem, katero so potem prijatelji te šole še umetno podpirali in nečili. Dan za dnevom so prihajali nekateri učenci nemške šole v celih tropah pred javno slovensko šolo slovenske učence izzivat. Namesto da bi se jih tem otrokom vsakemu pet na gotovo mesto naštel, ali pa se jih vsaj primerno pokaralo, so nekateri šentlenartski nasprotniki še njihovo postopanje odobraval, ter jih ščuvali na slovenske otroke. Videli smo, kako zadovoljno so si meli nekateri roke in se smejali, ko so videli, kako so nekateri nemški učenci s koli in kame-njem letali za slovenskimi učenci. Mesto da bi jih posvarili, so še celo dovolili, da so njihovi uslužbenci pomagali pretepevali slovensko deco.

S tem bo še itak imelo državno pravdnštvo opraviti, in bomo o tem že poročali. Nekateri nemški učenci so bili z žebli okovanimi batinami oboroženi, in s temi so preganjali in topli slovenske šolarje. Pri nekaterih drugih nemških učencih so se našle celo bikovce in železne bodeče krogle na vrveh, podobne nekakim knutam. Bilo se je vedno bati nesreče.

In res se je pripetilo v ponedeljek, dne 21. svečana 1910. Ko so šli slovenski učenci iz Gornjih Zerbave zjutraj v šolo, počakal jih je učenec šulferajnske šole Anton Bela, ki je že nad 14 let star. Ta fant je že ves čas, kar je zahajal v nemško šolo, pretil, da bode enega slovenskega učenca ubil. Imel je tudi večkrat nož in bikovce pri sebi, in psoval je slovenske fante, češ: „Nemci smo svetniki, Slovenci ste pa hudčiči.“ Tudi ta dan je imel v vsaki roki nož, in sicer enega zakrivljenega, takozvani vijak, in enega z dolgim, ravnim rezilom. Po neznanem prepriju je letel z odprtima nožema za slovenskimi učenci, ter je dohitel najzadnjega, Franceta Nekrepa, katerega je od zadaj z dolgim nožem zabodel v hrbet. Ranjeni Fr. Nekrep je še nekoliko časa šel; šele pozneje je zapazil, da krvavi. Nato je šel h kolarju Toplaku, kjer se je zgrudil na pragu vsled oslabelosti in izgubljenne krvi. Njegov brat Janez šel je takoj h g. dr. Tipiču, ki je najpoprej ranjenca ogledal, a nato takoj izposloval sodnijsko komisijo, ki se je hipoma podala na lice mesta. Sodnijska zdravnik sta po natančnem

stvo in domovino. Začeli so ustanavljati društva v varstvo domačije (Heimatschutzvereine). Za Nemci niso zaostali Čehi, ki sploh na polju domoznanstva in ljudoznanstva zavzemajo eno prvih mest med evropskimi narodi. Vlada gre temu pokretu povsod na roke, kar je hvalevredno, ko bi bilo le dosledno in enakomerno za vse narode.

Tudi pri nas na Štajerskem je že lansko leto v Gradcu ustanovljeno tako društvo.

Delajo se priprave, da se enako društvo osnuje tudi za Spodnji Štajer. Kako si bodo spodnještajerski pravi in nepravi Nemci po mestih vredili svoj „Heimatschutz“, je njihova stvar, mi pa z vso resnostjo opozarjamo naše rojake, da vzpričo tega ne drže rok križem. Pasivnost in nedelavnost v tem oziru bi pomenila pomanjkanje domovinskega čuta, nepoznanje lastnega ljudstva, graje vredno zanikernost in nedostatek umetniškega okusa. Res je, pri teh domovarstvenih društvih je marsikaj pretiranega, deloma je opazati v njih šport posameznih aristokratov, toda z lupino se ne sme zavreči jedro, z vodo ne otrok izsuti. Temeljna msea teh društev je zdrava in ravno za nas Slovence zelo aktualna. Treba ji je le dati konkretne oblike, in določiti praktičen, dosegljiv smoter ter primerna sredstva.

To, kar je namen društva v varstvo domačije, ima že začrtano v svojih pravilih naše „Zgodovinsko društvo“, le na širji podlagi. Nam Slovincem torej ni potrebno še posebno društvo, ampak v okviru „Zgodovinskega društva“ se naj osnuje primeren odsek in ustanovijo po deželi podružnični podobori.

Cilj teh društev, oziroma naših odsekov bi bil: pred vsem čuvati slikovitost naše dežele pred nakazami. „Zgodovinsko društvo“ v zvezi s „Slovensko Matico“ namerava popisati vse domače umetnine; to pa ni do-

preiskavanju dognala, da so ranjena pluća, in sicer je rana 2 cm dolga, 1 cm široka in 4 cm globoka. Iz rane pritekla je še vedno čista kri, in je bil ranjenec na tem, da omedli. Smer rane gre pod pazduho, kjer je radi tam se nahajajočih velikih žil vsaka rana posebno nevarna. Mnenje izvedencev se glasi, da je rana smrtno-nevarna in bo le srečen slučaj, če ranjenec še okreva. Opoldne so starši, ki so precej revni, spravili ranjenca v bolnišnico v Maribor. Ranjenec je bil jako priden in poslušen učenec.

Človeku se mora srce krčiti žalosti, obenem pa tudi zakipeti v opravičenem srdu nad toliko podivjanostjo in posurovelostjo, ko to sliši.

Upamo, da se bo še onih par zaslepljenih starišev na tem jako žalostnem vzgledu spametovalo.

Proč od Gradca!

Celje.

Na shod, ki se je vršil v nedeljo dne 20. t. m. v hotelu „Pri belem volu“, je prišlo izvanredno mnogo volilcev iz Celja in okolice. Govorili so poslanci: dr. Benkovič, Vrečko in Terglav. Volilci so z velikim navdušenjem odobrvali delovanje naših deželnih poslancev v Gradcu, ter so krepko zahtevali samoupravo za Spodnji Štajer. Poročila poslancev so bila z odobravanjem sprejeta na znanje, ter se je poslancem K. Z. izreklo neomajano zaupanje.

Braslovče.

Kakor v Celju, tako je bil tudi shod v Braslovčah živa slika, kake simpatije goji naše ljudstvo do naših neustrašenih slovenskih ljudskih zastopnikov v deželni zbornici.

Na tem zborovanju je obširno poročal poslanec dr. Benkovič, ki je zbranim volilcem slikal položaj slovenske deželnozborske delegacije v Gradcu. Ko je gospod poslanec risal, kako so poslanci S. K. Z. z obstrukcijo zabranili pogubonosno delo nemške večine v deželnem zboru, so vskipeli vsikliki navdušenja: Živeli poslanci! Živela obstrukcija! Proč od Gradca!

Dr. Benkovič je tudi z uradnimi podatki o produkciji in konsumu hmelja leta 1909 predočil volilcem, da davek na pivo ni tako škodljiv našim hmeljarjem, kakor pa bi bile zvišane zemljiške doklade. Gospod poslanec je do dobra razkrinkal liberalne hujskarije. Shodu v Braslovčah je predsedoval gospod Bošnjak. Sprejela se je resolucija, ki popolnoma odobrava obstrukcijo in nastop naših poslancev v Gradcu ter zahteva za Spodnje-Štajersko samoupravo.

Politični pregled.

Državni zbor.

Za danes dne 23. t. m. imajo vsi klubi napovedane seje, da dobijo voditelji priložnost referirati svojim tovarišem o pogajanjih, ki so se vršila v zadnjem času med strankami in z baronom Bienerthom. Tudi Slovenski klub je sklican za ta dan k seji, v kateri bo dr. Šusteršič podal sliko sedanje politične situacije in bo potem klub sklepal o svojem nadaljnjem postopanju v predvelikonočnem zasedanju.

V tem času ni pričakovati spremembe sedanje vladnega sistema. Baron Bienerth se je, kakor že

volj, ampak treba jih je tudi ohraniti. Skrbi naj se torej, da se opišejo, ohranijo in primerno popravijo razna znamenja ob cestah, na pokopališčih se naj čuvajo stari spomeniki, križi in grobovi se naj držijo stare krajevne oblike, kolikor to seveda ne nasprotuje predpisanemu pokopališčnemu redu, v cerkvah naj se brez potrebe ne modernizira. Čisto krivo je načelo, da se mora v cerkvi vse do pičice vjemati s slogom cerkve. To je pač priporočati tam, kjer se zida nova cerkev in omisli vsa nova oprava, drugače pa stara cerkev živi nekako s časom in vsaka doba ji vtisne nekaj svojega. Seveda ne zagovarjamo tukaj onega stališča, ki ga zavzema večkrat c. kr. centralna komisija, ki po svojih konservatorjih-laikih dela včasih sto sitnob dušnim pastirjem. Ti konservatorji so mnogokrat ljudje, ki jim je versko-cerkveno življenje celo tuje, ki v cerkvi vidijo le muzej, zatoorej se ne bi smel zamenjati noben črviv stol, nobena razklopotana in nepraktična spovednica, vse naj ostane, dokler se vse skupaj ne zruši, saj je po njihovih mislih cerkev za moderni čas itak nepotrebna! Ravno tako pa je krivo nasprotno stališče onih gospodov, ki v svoji preveliki gorečnosti hočejo v cerkvi vse preurediti, starianske reči pa zavržejo, ali celo židovskim agentom prodajo.

Zlasti naj bi cerkveni predstojniki gledali na prste cerkvnikom. Slišali smo svoj čas, kako se je neki agent hvalil, na kak način je prišel do stariških cerkvenih reči.

Stisnil je pod palec mežnarju nekaj grošev, ki mu je potem odprl ropotarnico in on si je po svoji volji izbral, kar mu je prijalo.

Drug slučaj: V neki zakristiji je stal na oknu že dolgo časa nerabljen zvonček. Ogledam si ga in vidim na njem sliko sv. Boštjana z letnico 1527. Oporim župnika na to zanimivost, ki mi ga obljubi za muzej. K nesreči ga tistokrat nisem mogel vzeti s seboj, v bližini pa je stal mežnar, ki je slišal pogovor. Ko sem se čez nekaj časa vrnil tja, ni bilo o zvončku duha ne sluha. Mežnar seveda ni hotel biti kriv.

(Konec prihodnj.)

znano, odločno postavil na stališče, da pred Veliko nočjo noče nič slišati o kaki temeljiti preosnovi ministrstva in je k večjemu pripravljen za izpopolnjenje svojega kabineta. Da bi pa opozicija v zbornici z glasovanjem povzročila Bienerthovo demisijo, tudi ne moremo pričakovati, ker v predvelikonočnem zasedanju ne bo nobenih posebno važnih glasovanj. Najvažnejša zadeva sedanjega zasedanja bo dovoljenje rekrutnega kontingenta. Pri tej točki pa opozicija ne more nastaviti vladi noža, ker večina opozicionalcev glasuje iz patriotičnih razlogov za rekrutni kontingent.

Prisiljena demisija nemškega ministra-krajana dr. Schreinerja je dvignila v vsej politični javnosti mnogo prahu. Iz vseh taborov prihajajo najrazličnejši komentari. Naše stališče v tem oziru smo precizirali na drugem mestu.

Goriški deželni zbor.

se je dne 20. februarja na cesarjev ukaz odgodil.

Grški kralj Jurij

bode najbrž odstopil, ker mu dela vojaška stranka preveč preglavic z raznimi anti-dinastičnimi dejanji. Vlado bo najbrž prevzel prestolonaslednik princ Konstantin.

Khuen ima stranko.

Ker Khuenova vlada ni imela nobene stranke za seboj, ko je prišla na krmilo, si jo je morala ustanoviti. V ta namen se je vršil dne 19. februarja v Budimpešti ustanovni shod nove politične stranke, ki bo služila sedanji vladi. Nadjala si je ime „narodna delavna stranka“!

Ustanovni shod je bil mnogoštevilno obiskan. Svoj, oziroma program nove stranke je razvijal na shodu grof Khuen. V svojem dolgovzornem govoru je povdarjal, da se mora volilna reforma izvršiti, ali le v tem smislu, da se ohrani mažarski značaj dežele.

Kakor je videti, se še tudi pod novo vlado, oziroma pod novo stranko razmere na Mažarskem za Slovane ne bodo na bolje obrnile, ampak se bo še nadalje vladalo po starem režimu.

Na shodu je govoril tudi grof Tisza. Ob koncu se je izvolil odbor 50 članov, ki bo izdelal podroben program za novo stranko.

Mi smo mnenja, da bo nova Khuenova stranka živela samo ene kvatre.

Angleški parlament otvorjen.

Dne 21. februarja se je otvoril angleški državni zbor. Kralj Eduard je bil s kraljico navzoč pri otvoritvi. V prestolnem govoru je opominjal kralj zbornico k varčnosti in želel, da bi se prepir med spodnjo in gornjo zbornico poravnal.

Umor ministrskega predsednika v Egiptu.

Dne 19. februarja je bil napaden v Kairi ministrski predsednik v Egiptu Butros-Paša. Napadalec, nek fanatični mohamedanec, je petkrat ustrelil na njega ter ga je smrtno nevarno ranil. Morilec je nek lekarnar ter pripada mlado-egipčanski stranki. Butros-Paša je vsled dobljenih ran 21. febr. umrl.

Dr. Lueger.

Stanje dunajskega župana postaja vedno bolj kritično. Po drugi operaciji, ki se je izvršila dne 18. februarja, so imeli zdravniki veliko upanje, da bo dr. Lueger okreval. Hrana mu je začela bolj dišati, dobil je mirnejšo spanje, pa tudi bolečin ni čutil toliko. Njegovi prijatelji, ki so ga obiskali, so pripovedovali, da je Lueger bil dobre volje ter je izrazil upanje, da bo zopet okreval.

Dne 21. in 22. februarja pa se je zdravstveno stanje poslabšalo. Spanje je minilo, rana je začela bolj otekati in krvaveči, in bolečine so se povečale.

Dne 22. februarja so dr. Luegerja zopet operirali. Operacija je trajala 30 minut. Po operaciji se je čutilo malo zboljšanje, vendar smrtna nevarnost ni izključena. V neposredni bližini bolnika sta vedno 2 zdravnika; strežejo mu pa usmiljene sestre.

Ves Dunaj brez razlike čuti s priljubljenim županom. Meščanstvo neprenehoma čaka poročil. Tudi vsa javnost se živo zanima za bolnega Luegerja.

Sveti oče je poslal iz Rima bolniku brzojavno svoj blagoslov.

Cesar in ves dvor ter vsi dostojanstveniki se dajo natančno informirati.

V vseh katoliških cerkvah dunajskih opravljajo verni Dunajčani molitve in različne pobožnosti k Bogu za ozdravljenje dr. Luegerja.

Najnovejša poročila se glase: Bolezen dr. Luegerja se je poslabšala, položaj je zelo kritičen.

Raznoterosti.

Opozorjamo na naš aktualni današnji podlistek „V varstvo domačije“, ki je izšel iz peresa odličnega strokovnjaka.

Prestavljen je č. gospod Franc Cerjak, kaplan v Šmarju, k Sv. Križu tik Slatine.

Slovensko gledališče v Mariboru je uprizorilo dne 20. t. m. lepo ljudsko igrano „Revček Andrejček“. Igralci so izvršili prav povoljno svoje vloge in nam s svojim dobro naštudiranim in naravnim nastopom nudili lep duševni užitek. Slovanski godbeni klub pa je med odmori sviral krasne komade in spretno sprem-

ljal petje Revčka Andrejčka in dvospev v tretjem dejanju. Med občinstvom, ki je bilo v mnogobrojnem številu zbrano, smo opazili lepo število vrlih sentiljskih Slovencev in Slovenk.

Slovensko Štajersko — proč od Gradca! (Dopis odličnega slovenskega vpokojenca.) Naslovno geslo je donelo dne 13. februarja 1910 na shodih na Spodnjem Štajerskem. Pokazalo se je, da se od vseh zavednih in narodnih Slovencev tirja samouprava slovenskega Štajerja. Jasno mora biti vsemu svetu, da so za to vsi naši krogi, da to želi priprosto ljudstvo in tirja vsa inteligenca. V tem smo si edini vsi štajerski Slovenci. Temu nasproti mislijo volilci Wastian-Negrijevi glasom izjave dne 15. t. m., da naša tirjatev meri na razdelitev vojvodine Štajerske, katera je baje nerazdeljiva, in napospešitev vseslovske misli, katera je bojda državi sovražna. Nemci in nemškutari vidijo pri nas nakane nasproti državnim koristim ter proglašajo, da se Štajerska ne sme razdružiti, da je in ostane nerazdeljiva. Kraljevina Češka naj se razdeli, na Češkem naj Nemci dobijo samoupravo, tam ni nič nerazdeljivo, tam se ni treba ozirati na državne koristi. Mi smo pa trdno prepričani, da Slovenci na Štajerskem moramo dobiti našo samoupravo. Začeli smo boj in hočemo se bojevati do končnega vpeha, do zmage. Vašemu pretenju, da bodo Slovenci imeli po samoupravi veliko škodo, se le smejimo. Ravno zato, ker se nam je sedaj v graškem deželnem zboru godila krivica in škoda, hočemo se ločiti od štajerskih Nemcev. Mi vam ne verujemo, da bi imeli mi škodo, ker zaradi samouprave naši delavci in posli ne bodo nič slabše, naše vino bode imelo dovolj odjemalcev, naši pridelki iste cene itd. Če bi imeli mi škodo, morali bi očitno imeti Nemci korist. Zakaj se pa potem protivijo naši samoupravi? Menda ne le z ozirom na državne koristi?! Naj se le trudijo Wastian-Negri z Malikom vred, da nastavijo nemške protestante na našo mejo med poštene katoličane in Slovence, naj le podpira štajerski deželni zbor Südmarko in Schulverein, mi znamo le toliko, da vse to ni bilo, ni in ne bode v korist naše države. Mi znamo tudi to, da bode s časom nemška zagrizenost in sovraštvo pensionopolski Gradec hudo oškodovalo. — Slovanski vpokojenci: Proč od Gradca, proč s svojimi tisočaki, nazaj v domovino!

Smola nemških nacionalcev. Našim nemško-nacionalnim prenapetnežem je obležala obstrukcija slovenskih štajerskih deželnih poslancev globoko v želodcu. Jezijo se posebno poslanci v vsenemškem taboru, da so imeli naši slovenski poslanci toliko moči in vstrajnosti, da so z obstrukcijo ustavili nemško-nacionalni deželnozborski voz. Za 18. februarja so sklicali nemško-nacionalni kolovodje in poslanci shod, ki bi naj protestiral proti slovenski obstrukciji. Z velikimi lepaki so vabili Gradčane na to „veliko“ protestno zborovanje. A glej jo, smolo! Na shod je prišlo komaj nekaj čez 70 ljudi. Zborovanje se je zelo žalostno obneslo in to je ravno jasen dokaz, da se niti središče naše dežele ne protivi samoupravi slovenskega Štajerja. Če naša Kmečka zveza priredi v najbolj zakotnem kraju Spodnjega Štajerja politično zborovanje, pride več volilcev poslušat govornike, kot pa jih je bilo na nemškem protestnem shodu v Gradcu.

Podpora. C. kr. namestništvo v Gradcu je dalo na razpolago še 10 vagonov sena za razdelitev med silo trpeče prebivalstvo.

Na gostilji Franc Dolenc in Marija Lenart pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju se je nabralo za obmejne Slovence 3.20 K.

Železnica Ptuj—Rogatec—Brežice—Rudolfovo—Žužemberk. V petek dne 18. t. m. se je vršila v Krškem seja odborov za zgoraj označeno črto. Dopoldne se je osnoval lokalni železniški odbor za kranjski del te proge. V odboru sedi 12 najodličnejših mož tega okraja. Načeluje mu pa državni poslanec dr. Hočevvar. Popoldne so pa došli interesentje iz Štajerskega, med drugimi državna in deželna poslanca dr. Korosec in dr. Benkovič, deželnega glavarja namestnik dr. Jankovič in dekan kozjanske dekanije. Najprvo se je sklenilo, naj preneha dne 8. oktobra m. l. ustanovljeni štajersko-kranjski odbor in naj se osnuje tudi za štajerski del proge, kakor za kranjski, posebni lokalni odbor. V ta odbor so bili izvoljeni: predsednik dr. Barle, Kozje; podpredsednik J. Lipej, Brežice; kot odborniki: dr. Jankovič in dekan Tomažič iz kozj., ter velep. Gerec in gostilničar Pečnik iz brežiškega okraja. V živahni debati, ki se je razvila pri tej priliki, sta gospoda Rupar in Bučar posebno zastopala načelo, da naj novo osnovani odbor deluje roko v roki s starim brežiškim železniškim odborom. Dr. Benkovič in dr. Jankovič sta se pa temu odločno vprla in sta ostro pobijala omejeno stališče brežiškega odbora, ki je delal samo za specijelno korist Brežic in se ni popolnoma nič oziral na slovenske okraje. Krepko je končal dr. Jankovič, da hočemo biti na lastni zemlji lastni gospodarji. Upamo, da bo sedaj, ko so vzeli vso stvar v roke energični in za lagor ljudstva vneti možje, šla vsa zadeva hitreje od rok in se bo v doglednem času uresničila večna želja Spodnještajercev in Dolenjcev. — Štajerski odbor si je stavil nalogo, da bo trasiral tudi različne varijante, ki bodo odgovarjale željam domačih faktorjev. Za interesente pa pride sedaj naloga, da spravijo skupaj kot predpogoji vsakega nadaljnjega delovanja mnogo denarja.

Po ovinkih. Osupnili smo v prvem trenutku, ko smo čitali v „Narodnem Dnevniku“ z dne 21. t. m. poročilo o shodu dne 20. t. m. v Ptuj.

Dr. Kukovec poroča o tem shodu tako nasprotno in tako neprijazno, osobito z ozirom na obstrukcijo, da se nam je malo da ne zdelo, da čitamo mirnejše pisano poročilo o tem shodu v „Štajercu“, „Marburgerci“ ali pa „Grazer Tagblattu.“ Toda ko smo premislili, da je iz prvega početka, odkar so poslanci S. K. Z. stopili v deželno zbornico, bil dr. Kukovec na strani naših nasprotnikov, ko smo se spomnili, kako jim je ob vseh prilikah metal polena pod noge in kako so njegovi listi dan za dnevom napadali naše poslance, ko smo vse to pretehtali, je naše začudenje minilo. Postal nam je jasno, da vleče dr. Kukovec srce na stran nemško-nacionalne večine in on pozablja narodnih vezi, ki bi ga morale vezati z bratskimi poslanci.

Dr. Kukovec je pač nekoliko časa molčal, ko je videl splamteti ves narod v navdušenju za možati boj naših poslancev, sedaj se mu pa že zdi čas vgođen, da se prične po svoje ob strani „Štajerca“ boriti proti temeljni zahtevi slovenskega ljudstva, protisamoupravi za slovenski Štajer.

Poučna za našo stranko je tudi poročilo „Nar. Dnevnika“ o dogodkih zadnje nedelje dne 20. t. m. v Ormožu. Ako človek prečita dotične članke, mora sklepati, da je rešil tam vso situacijo urednik Lesničar. Brez njega bi bila slovenska stvar padla v vodo, to prepričanje se polasti vsakogar, ki prečita omejena poročila. Ali je pa gospod Lesničar igral svojo vlogo s prepričanjem, ali samo navidezno, o tem smo prisiljeni z ozirom na postopanje in pisanje njegovega šefa opravičeno dvomiti.

Nam se vse zdi in težko, da bi nas varala znamenja, ki se jasno kažejo v siljenju hofrata Ploja v ospredje in v čudnem poročanju dr. Kukovec, da se bo treba kmalu boriti poslancem S. K. Z. proti trem frontam, proti štajerčijancem, slogašem in liberalcem. Naj se le zjasni, mi se boja ne bojimo.

Letošnji vojaški nabori bodo za Maribor (mesto) 11. in 12. aprila; Slov. Bistrica 13., 14. in 15. aprila; Št. Lenart 18. in 19. aprila; Ljutomer 1. in 2. marca; Cmurek 7., 8. in 9. aprila; Radgona 5. in 6. aprila; Gornja Radgona 3. in 4. marca; Konjice 5., 7. in 8. marca; Ormož 9. in 10. marca; Ptuj (okolica) 11., 12., 14., 15. in 16. marca; Ptuj (mesto) 17. marca; Šmarje 18. in 21. marca; Rogatec 22. in 23. marca; Celje (okolica) 29., 30. in 31. marca in 1. aprila; Laško 2., 5. in 6. aprila; Sevnica 7. in 8. aprila; Brežice 9., 11. in 12. aprila; Kozje 14., 15. in 16. aprila; Celje (mesto) 18. aprila; Vransko 19. in 20. aprila; Slovenjgradec 26. in 27. aprila; Marenberg 28., 29. in 30. aprila.

Lega Nazionale. Südmarka naših južnih sosedov Lega Nazionale je imela v nedeljo dne 20. t. m. v Gorici svoje letno zborovanje. Samo goriška frakcija je imela 24.467 K dohodkov in 10.290 K stroškov, tako da ima v enem letu 14.000 K prebitka. Naš obmejni sklad ni tako dobro založen in ako pomislimo na ne ravno veliko število goriških Lahonov, se moramo čuditi njihovi požrtvovalnosti in skleniti, da jih bomo vestno posnemali. Kakor se pa goriški Italijanaši ne morejo nikoli zbrati, da bi ne preobračali kozolcev, tako se je zgodilo tudi sedaj. V ogorčeni pozi se sklenilo smešno resolucijo, da se mora prenesti iz Gorice slovensko moško in žensko učiteljsiše. Najbolj zabavno v takih slučajih je, da se praktično misleči goriški italijanski trgovci in obrtniki silovito hude nad nezrelimi političnimi kričači, ki nimajo drugega, kakor dobro grlo, a hočejo s takimi brezmiselnimi zahtevami oškodovati trgovino in obrt.

Ponesročena avstrijska torpedovka. Torpedovko II, ki je dne 13. t. m. pri otoku Črez zavozila na plitvino, je dne 18. t. m. vojna ladija „Zenta“ privlekla v luko. Torpedovko se je dalo takoj v ladjedelnico (Dock), kjer se jo bo popravilo. Poškodbe niso tako velike, kakor se je prvotno mislilo.

Štajersko.

Maribor. Nemška mestna hranilnica v Mariboru je darovala za Roseggerjev fond 2000 K. Mnogo slovenskega denarja je že shranil ta nemški zavod, ki je sedaj tako ostentativno povedal, da ne mara več slovenskega denarja. — Malo naših denarnih zavodov smo še dosedaj našli zaznamovanih v skladu za obmejne Slovence.

Maribor. Od več strani nam dohajajo pritožbe, da slovenske dame, hčerke zavednih slovenskih starišev, ne vemo ali iz neopravičljive lahkomišelnosti, ali iz napačnega ponosa (— ker da bi bile že svojo narodnost zafajile, tega ne moremoverjeti — odzdravljajo slovenskim gospodom ostentativno s „Heil!“ Da je tako ponašanje za slovensko damo silno žalostno in neprimerno, nam bo potrdil vsak. Ako bi se taki slučajji, katerim za enkrat še ne moremo pripisovati resnosti, še ponavljali, bi bili primorani nekoliko jasneje govoriti.

Celje. Svojo poslansko mladost na letih in na pameti je pokazal dr. Negri na svojem shodu dne 20. februarja. Jezil se je, da Slovenci niso že svojčasno, ko je Wastian prinesel svoj predlog, vstavili deželno-zborskega dela z obstrukcijo. Njegova jezo lahko hladimo z opombo, da Slovenci niso tako neumni, da bi zagrabili za kako orožje v času, ko bi ga ne mogli vspešno sukati. Drznil se je celo trditi v Celju, da hoče deželni odbor oropotati okoliško občino v mestno občino segajočega ozemlja ne iz narodnih, ampak mirnih, malovažnih gospodarskih vzrokov. O mladostni zrelosti njegove politične pameti pa nam pove dovolj

njegov izrek koncem govora, da bo šel s socialnimi demokrati v obstrukcijo, ako se bo odkupila slovenska obstrukcija. Si tacuisses . . .

Iz Gradca. Z ozirom na ono surovost, ki se je zgodila, kakor ste poročali napram slovenskim gostom v gostilni „Zum Schwan“, se priporoča nepristranska gostilna „Hotel Kaiserkrone“, Färbergasse. Tukaj se shajajo slovenski dijaki katoliškega akademičnega društva „Zarja“, hrvaški dijaki in tudi pošteni Nemci, o katerih se vsaj dosedaj ne more reči, da bi postopali tako, kakor pri „Schwanu“ proti Slovincem. „Kaiserkrone“ se še posebno priporoča duhovnikom, ker je gostilničar pošten katoliški Nемеc in k njemu ne zahajajo židi. Postrežba je poceni in fina, sobe snažne in lepe za prenočevanje. — Tudi to obvestilo naj ponatisnejo vsi slovenski listi.

Luče. (Zahvala.) Č. gospod župnik Franc Lekse je kot predsednik kmetijskega izobraževalnega društva čisti dohodek diletantske predstave, katere se je vršila dne 30. prosinca t. l., v znesku 20 K podaril tukajšnjim ubogim šolarjem. Za veledušni dar se mu podpisana v imenu šolarjev najprisrčneje zahvaljuje. Luče, dne 19. svečana 1910. Fr. Zemljčič, nadučitelj. Lov. Robnik, načelnik.

Krčevina pri Ptuj. V nedeljo dne 20. t. m. ob ¼3. uri popoldne, je bil pogreb veterana gospoda J. Amona, bivšega mesarja v Ptuj. Pokojnik je dosegel 70. leto starosti in je bil vrl Slovenec. Slovensko bojno društvo je svojega zvestega člana častno spremlilo z zastavo k zadnjem počitku. Vrlemu možu boji zemljica lahka!

Sv. Jurij ob juž. žel. Č. gospod kaplan Mih. Barbič je prestavljen na Dobrno pri Celju.

Dobrna. Kmetijska podružnica dobrnska je imela dne 13. t. m. svoj občni zbor v posojilniškem hotelu Union. Kljub slabemu vremenu se je zbralo veliko udov podružnice. Od načelnika gospoda Jožefa Verdeva pooblaščen otvori tajnik gospod Schreiner zborovanje ter poroča o delovanju podružnice v pretečenem letu. Bilo je več odborovih sej in poučnih zborovanj. Dne 22. julija je kmetijska podružnica za pašniško zadrugo preskrbela večjo komisijo, ki bi naj št. joške pašnike pogledala, oziroma z Šentjoščani se za nje pogajala. Iz Celja je prišel za razvoj živinoreje celjskega okraja vneti gospod komisar dr. Breschar, potem okrajni živinozdravnik Gass, potovalni učitelj Goričan, katerim so se nekateri odborniki pašniške zadruge pridružili. Žal, da ta komisija ni imela zaželjenega uspeha. Kmetijska podružnica je v jeseni sklicala protestni shod zoper nameravani vinski davek. Člani si želijo boljše urejeno društveno glasilo, in se v nemajo za ločitev kmetijske družbe v nemški in slovenski del. Na predlog odbornika Kukoviča se izreče gospodu tajniku za njegovo poročilo, pa tudi za trud in požrtvovalnost, enoglasna hvala. Na to govori gospod župnik o kmetijskih zadevah in o pripravi krme ter način krmljenja na podlagi koledarja za kmetovalca 1910 od gospoda Jakoba Legvarta. S pozivom na navzoče, naj se v kmetijski podružnici kolikor mogoče mnogoštevilno združujejo kmetje, sklene svoj podučen govor. Navzoči so z velikim zanimanjem poslušali govornika ter se mu potem zahvalili. Pri tretji točki, volitev novega odbora, izjavi prvi načelnik naše podružnice, gospod Verdev, da ne sprejme načelnštva in predlaga za načelnika gospoda župnika. Ta se enoglasno izvoli. Njegovim namestnikom se enoglasno izvoli gospod kaplan Schreiner, to pa posebno za to, ker se je izkazalo, da je pri podružnici dosti pisarij in je dobro, da je načelnštvo vedno pripravljeno. Po sklepu zanimivega zborovanja, pri katerem se je določil za delegata k občnem zboru v Gradcu gospod načelnik, so še ostali zborovalci nekaj časa skupaj in se v prijateljskem pogovoru razgovarjali o raznih kmečkih zadevah.

Dobrna. Dobrnska rojaka č. gospod župnik pri Sv. Frančišku Gregor Dupelnik, in č. gospod hočki nadžupnik in dekan Adam Grušovnik, sta skupno darovala 90 K za cerkveno pregrinjalo, ki je delo moške kaznilnice Karthaus pri Jičinu. Stane za celo cerkev 196.55 K brez stroškov za vožnjo. Njima, kakor tudi gospodu Frohnerju, lastniku Novegagrada pri Dobrni, ki je v ta namen daroval 50 K, gre vsa čast in hvala. Že dolgo smo si želeli tako pregrinjalo iz kokosovine, ker nas je bolelo videti, kako posebno slabo oblečene otroke v cerkvi zebe. Če ima katera župnija take dobrotnike, kakor so imenovani, tedaj si naj kar omisli pregrinjalo. Dobrnski župljani so pri vsem tem, da so prav slabi časi, izvanredno radi in bogato prispevali. Bog plati!

Št. III v Slovenskih goricah. Pa imajo le nekateri ljudje rešpekt pred „Stražo“, če se jih ta včas malce spomni. Na nekem tamošnjem uradu so bili tamošnja gospodična silno razburjeni, ker se je v „Straži“ povedalo, da pač ni lepo, če rojena Slovenka da pooblastilo pri občinskih volitvah stranki, ki ima zapisani na svojem programu samo dve besedi: protestantizem in nemštvo. Sicer pa velja tudi pravilo, da ni taktno za današnji čas, če se uradnik ali recimo uradnica, ki živi med Slovenci, tako rada nagiblje na nemško stran. Sicer pa vidim, da se začnejo ljudje res poboljšavati v tem oziru. Ko sem bil pred nekaj dnevi na šentiljski pošti, sem spoznal v svoje začudenje, da vlada na pošti v Št. Ilju dosedaj dokaj več prijaznosti.

Št. Janž na Dravskem polju. Naš dopisnik iz Št. Janža nam poroča, da se je njegov dopis v štev. 20 „Straže“ pomotoma naslovil: „Št. Janž na Drav. polju.“ Naslov dotičnega dopisa bi se moral glasiti: „Št. Marjeta na Drav. polju.“ Toliko v pojasnilo, da

ne bo neprijetnih nesporazumljenj. Seveda velja vse, kar je v dopisu, o Št. Marjeti in ne o Št. Janžu.

Staritrg pri Slovenjgradu. Mladinski shod na zadnjo kvatarno nedeljo obnesel se je kar najsijajnejše. Prostorna cerkev in pri Petriču dve prostorni dvorani ste bili prenapolnjeni po višji izobrazbi hrepeneče mladine; posebno častno so bile zastopane mladenke. Vreme izvanredno jasno, toplo, krasno, prav kakor nalašč. Saj je gospod govornik na shodu naglašal, da je prišel že drugič tu sem v imenu S. K. S. Z., ki ima namen preganjati temno meglo, katero hočeta v glavi in v sredu dobremu, vernemu slovenskega narodu naravnost zgoščevati laži-liberalizem in pa štajerčijanstvo. Pri teh besedah pa sta zapustila shod štajerčijanec-edinec v fari in pol-liberalec-edinec v fari, zmajajoč z glavo, češ, ta beseda pa je pretrda za naju, midva ne marava za čisto svitlobo. Tembolj pa so pritrjevali naši mladi krščanski socialci šaljivo podučnim besedam govornikovim, ko jim je priporočal v socialnem oziru posebno tri lepe lastnosti, namreč delavnost, značajnost in odločnost. Na to je govoril še prav navduševalno svojim sovrstnikom mladenič Jernej Slemnik. Med došlimi pozdravi je bil najburnejše sprejet oni č. gospoda Atelšeka. Kakor na shodu, tako je imel tudi govornik, preč. gospod prof. dr. Jos. Hohnjec preje že v cerkvi hvaležne in pazljive, večinoma mlade poslušalce, katere je svaril pred nevernostjo, ki pa izvira iz mlačnosti, pregrehe in napa. Želimo popolen vspeh.

Svičina. V nedeljo popoldne je 20letni kovaški učenec Jakob Krajnc na Plaču v kovačnici hotel neko železno cev s smodnikom nabasati, a pri tem se mu je smodnik vnel in cev mu je odtrgala dva prsta leve roke. Težko ranjenega so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Kranjsko.

Lep vspeh S. L. S. na Kranjskem. V petek dne 18. februarja je imela kranjska trgovska in obrtna zbornica važno sejo. Volilo se je predsedništvo zbornice. Dosedaj so imeli liberalci v zbornici večino. A stvar se je zadnji čas tako zasukala, da razpolagajo liberalci in opozicija vsaki z 12 člani. Liberalci so se torej zbal, da bi utegnil kak pristaš S. L. S. postati predsednik zbornice. Postali so ponižni, ter so sklenili kompromis z opozicijo. Na ta način je bil predsednikom enoglasno izvoljen tovarnar Lenarčič, podpredsednikom pa pristaš S. L. S. gospod Iv. Kregar. S. L. S. gre korakoma od zmage do zmage.

„Inferiornost“ katolikov.

S kakšno prirojeno slastjo trdijo naši liberalčki, da je katoličanstvo znak nevednosti. (Posebno srečni pa so naši svobodomiselci, ako zagledajo v svojih evangeljih — bodisi „Neue Freie Presse“, „Narodni Dnevnik“ in „Slovenski Narod“ — zabavljanje, da je med katoličani zastoj iskati učenjakov.)

Svetovna zgodovina je sicer najboljši svedok, da so katoliški učenjaki, bodisi duhovni ali laiki, bili prvi razširjevalci ljudske prosvete. A tudi v novejšem času najdemo, da morajo celo najhujši liberalci priznati za sluge katoliškim učenjakom.

Kardinal Mercier v Belgiji slovi kot največji filozof sedanjega časa. On je bil že mnogokrat odlikovan za svoja dela. Sedaj je dobil za svoj trud na polju filozofije belgijsko Dezennalovo nagrado, katero se samo vsako deseto leto deli.

Odbor za prisojanje te nagrade sestoji iz samih belgijskih profesorjev, tudi hudo liberalnih. Vendar je bila ta nagrada enoglasno določena kardinalu Mercierju. Njegova dela na polju filozofije uživajo posebno velik ugled. On je bil poprej profesor teologije in filozofije na univerzi v Löwenu. Imel je tam mnogo duhovitih učencev. Njegova dela so zelo razširjena in so prestavljena v več jezikov.

In vendar se bodo še upali naši liberalčki trditi, da so katoličani — nazadnjaki.

Razgled po svetu

O Hofrichterju pišejo listi, da se mu je sedaj dokazalo, od kod je dobil ciankali, ki ga je poslal raznim častnikom. Ko je namreč bila lanske leto vojna nevarnost med Avstrijo in Srbijo, je poslalo naše vojno ministrstvo poveljnikom vojaških čet večjo množino ciankalija, da se razdeli med častnike, ki gredo v boj, da porabijo v potrebi strup v samomorilne namene, ako bi bili vjeti. Hofrichter, ki je bil pridržen 13. gorski brigadi, pa ni razdelil vsega strupa, ampak si ga je ohranil za se. Resno se torej sumi, da je Hofrichter porabil ta ciankali za one praške, ki jih je poslal več častnikom. Sumi se nadalje, da je tudi žena Hofrichterjeva imela svoj vpliv pri tem ločilu. Ona je bila namreč zelo častihlepna ter bi vedno rada vedela, kedaj bi njen mož bil poklican v generalni štab. Sumi se torej, da je ona zelo vplivala na svojega moža, da je ta storil oni zanj usodepolni korak.

Koliko porabimo papirja? Na celem svetu je 3985 tovarnen za papir in v njih se izdelava na leto okoli 925 milijonov kilogramov papirja. Polovica se ga porabi za tisk, za časopise 300 milijonov kilogramov. V zadnjih desetih letih se je potreščina zvišala za tretjino. V splošnem porabi Anglež 11.5 kg, Američan 10.25 kg, Francoz 7.5 kg, Italijan in Avstrijec po 3.5 kg papirja na leto.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.
Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

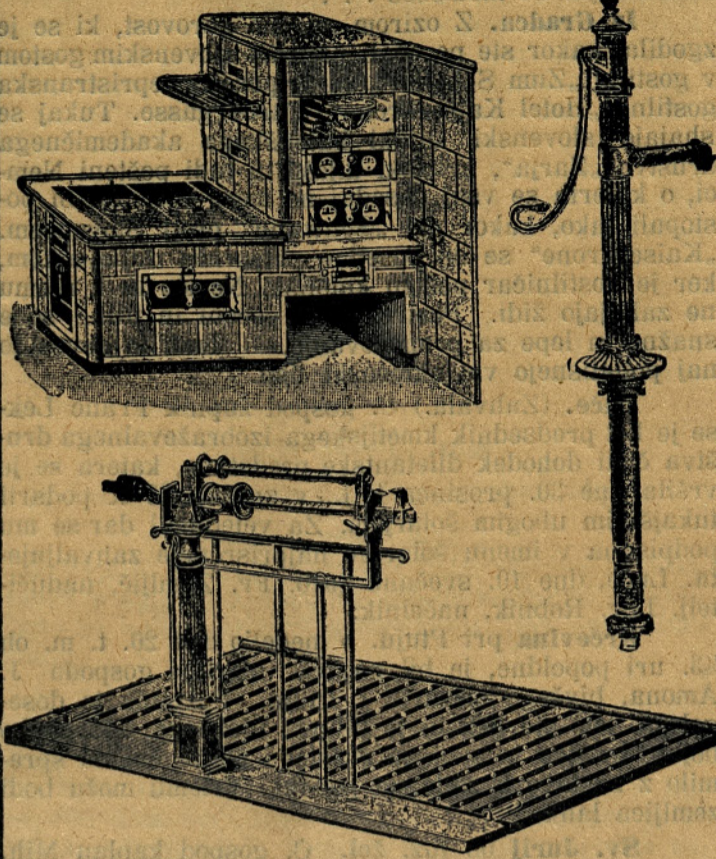
Zaradi preselitve v Maribor prodam svoj vinograd Zagradom pri Celju (prej Vabič). Natančnejši pogoji se zvedo pri g. dr. Jos. Vrečko, odvetniku v Celju. — Karolina Planer. 23

500 hl najboljšega haloškega vina iz l. 1909, se dvakrat pretočenega, proda po K 30 — do 40 — loko žel. postaja „Posojilnica Sv. Barbara v Hal.“ 17

Služba organista in cerkovnika je v Timenici, p: Škofjivod blizu Celovca izpraznjena in se lahko hitro nastopi. Pogoji ugodni. Prosilci, vešči kakega rokodelstva, imajo prednost. — Zupnijski urad Sv. Jurja v Timenici.

Nikoli več

ne bom menjal mila, odkar rabim Bergmann-ovo Steckenpferd-lilljlo milo (znamka Steckenpferd) od Bergmanna & Co., Tešin na Labi, ker je to milo najbolj učinkujoče od vseh drugih zdravilnih mil zoper pege; pospešuje tudi, da ostane polt sveža in lepa. Komad stane 80 vin. in se dobi v vseh lekarnah, drožerijah itd.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater
Ivan Rebek, Celje
Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückewagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orgljanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad iskušen in renomiren kapelnik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, Maribor.

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizelčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujece.

Za obilni obisk se priporoča 37
Lojzika Leon.

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje

Vzorec proti vrtni zastoj in pošiljatve čez K 20 — franko. Prepričajte se o „Bomba“ tkanini, katera je preiskušena najboljša za žensko in moško perilo. — Kos 23 met. franko K 15-50. Cajgasti ostanki po 20 met. trpežni K 8—, fini K 10—, zelo fini K 12—.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Edina narodna steklarska trgovina Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Še nikdar v Slovenjgradcu!

Velikanska zaloga volnenega blaga najnovejše vrste. Za moške kamgarn, loden, ševijot, lepi klobuki, srajce, močno platno za prtice; vse po najnižji ceni pri 21

Druškovič-u v Slovenjgradcu.

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje,

priporoča svojo doma štajerski žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, konjak. brinjevec kakor tudi

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na raspolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in pošto sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na raspolago domače hranilne nabiralnice.